

Syllabus

Nazwa jednostki: WYDZIAŁ LEKARSKI I NAUK O ZDROWIU

Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Kierunek: Pielęgniarstwo Nowa jakość kierunku pielęgniarstwo -
Program Rozwojowy Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Koordynator merytoryczny programu:

Nazwa przedmiotu: Opieka pielęgniarka nad pacjentem z chorobą nowotworową

Czas trwania : 10 (5 h wykładu i 5 h warsztaty)

Typ studiów: licencjackie

Liczba grup: 4

Miejsce realizacji projektu: Kampus Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego , (rzutnik multimedialny z pełnym dostępem sprzętu audiowizualnego)

Cele przedmiotu:

Przygotowanie do realizowania określonych świadczeń w zakresie profilaktyki i diagnostyki chorób nowotworowych.

Pokazanie relacji między profilaktyką a wczesna wykrywalnością i wyleczalnością nowotworu.

Zapoznanie studentów z leczeniem przeciwnowotworowym w różnych etach zaawansowania nowotworu.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA:

W18. określa trendy zachorowalności i umieralności najczęściej występujących nowotworów złośliwych w Polsce;

W19. wskazuje czynniki wpływające na powstawanie chorób nowotworowych;

W20. określa rodzaje profilaktyki chorób nowotworowych;

W21. wymienia rodzaje badań diagnostycznych w onkologii;

W22. określa zasady przygotowania oraz opieki w trakcie i po badaniach diagnostycznych pacjenta z chorobą nowotworową.

UMIĘJĘTNOŚCI:

U17. przygotować psychicznie i fizycznie pacjenta do badań diagnostycznych;

U19. objąć opieką pacjenta i asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych;

U20. określić trendy epidemiologiczne najczęściej występujących nowotworów przy wykorzystaniu źródeł danych o nowotworach złośliwych.

KOMPETENCJE/POSTAWY:

weryfikuje postawy prozdrowotne związane z profilaktyką choroby nowotworowej

promuje prozdrowotny styl życia;

propaguje w społeczeństwie badania przesiewowe w kierunku wczesnego wykrywania chorób nowotworowych

Metody dydaktyczne:

omawianie zagadnień teoretycznych, prezentacja multimedialna, omawianie przypadków, rozwiązywania przypadków, dyskusja dydaktyczna

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Projekt programu profilaktyki przeciwnowotworowej dla wybranej grupy

Treści merytoryczne przedmiotu:

Epidemiologia najczęściej występujących nowotworów złośliwych w Polsce: najczęściej występujące nowotwory złośliwe u kobiet i mężczyzn.

Czynniki ryzyka chorób nowotworowych.

Profilaktyka chorób nowotworowych.

Metody diagnostyczne chorób nowotworowych

Wykaz obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

1. Jeziorski A.: Onkologia. Podręcznik dla pielęgniarek. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2016
2. Koper A., (red.): Pielęgniarstwo onkologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
3. Kordek R., Jassema J., Krzakowski M., Jezierski A.: Onkologia. Podręcznik dla studentów i lekarzy. Wyd. Medical Press, Gdańsk 2007
4. Nowicki A.: Pielęgniarstwo onkologiczne. Wyd. Termedia, Poznań 2009

Krajowy Rejestr Nowotworów

Syllabus

Nazwa jednostki: WYDZIAŁ LEKARSKI I NAUK O ZDROWIU

Krakowska Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Kierunek: Pielęgniarstwo Nowa jakość kierunku pielęgniarstwo -
Program Rozwojowy Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Koordynator merytoryczny programu: dr n. med. Edyta Laska

Nazwa przedmiotu: Opieka pielęgniarstwa nad chorym z przewlekłymi ranami

Czas trwania : 5 h wykład 5 h warsztat

Typ studiów: licencjackie

Liczba grup: 5 grup

Miejsce realizacji projektu: sala wykładowa, pracownia umiejętności pielęgniarstwa, oddział chirurgiczny/sala opatrunkowa.

Środki dydaktyczne: sprzęt multimedialny, plakaty, schematy, fotografie, film, modele, ilustracje, materiały opatrunkowe, opatrunki specjalistyczne, urządzenie do terapii podciśnieniowej.

Cele przedmiotu:

Opanowanie przez studentów wiedzy i umiejętności pozwalających na realizację profesjonalnej opieki nad pacjentem z raną przewlekłą.

Dostarczenie w oparciu o efekty kształcenia wiedzy związanej z klasyfikacją ran, leczeniem, pielęgnowaniem i zastosowaniem opatrunków specjalistycznych oraz edukacji pacjentów z ranami przewlekłymi.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: słuchacz, który zaliczył przedmiot:

- posiada specjalistyczną wiedzę w zakresie leczenia i pielęgnacji ran przewlekłych,
- zdefiniuje pojęcie rany przewlekłej,
- omówi patomechanizm powstawania ran przewlekłych oraz czynniki zwiększające ryzyko powstawania ran przewlekłych,
- sklasyfikuje rodzaje ran przewlekłych,
- scharakteryzuje rodzaje opatrunków specjalistycznych,
- wymieni kryteria doboru opatrunków interaktywnych na ranę,
- diagnozuje stopień ryzyka rozwoju odleżyn i dokonuje ich klasyfikacji,

- formułuje diagnozy pielęgniarские, ustala cele i plan opieki nad pacjentem z raną przewlekłą, wdraża interwencje pielęgniarские oraz dokonuje ewaluacji opieki nad chorym,
- ocenia możliwości zastosowania modeli edukacji zdrowotnej w kształtowaniu postaw prozdrowotnych u chorych z ranami przewlekłymi.

UMIEJĘTNOŚCI: słuchacz, który zaliczył przedmiot:

- korzysta z aktualnej wiedzy dla zapewnienia skutecznej pielęgnacji ran przewlekłych oraz opieki nad pacjentem z raną przewlekłą,
- planuje działania profilaktyczne w celu ograniczenia czynników ryzyka powstawania ran przewlekłych,
- ocenia rodzaj rany oraz dobiera rodzaj opatrunku specjalistycznego,
- dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, jej dynamikę zmian i realizowaną opiekę zdrowotną,
- przekazuje informacje o stanie zdrowia chorego członkom zespołu terapeutycznego,
- motywuje do radzenia sobie z chorobą i współpracy w procesie leczenia,
- wspomaga rodzinę chorego we wszystkich działaniach związanych z samoopieką chorego z raną przewlekłą.

KOMPETENCJE/POSTAWY: słuchacz, który zaliczył przedmiot:

- szanuje godność i autonomię pacjentów powierzonych opiece,
- kieruje się zasadami etycznymi i szanuje prawa pacjenta,
- wykazuje odpowiedzialność moralną za człowieka i wykonywanie zadań zawodowych,
- stale aktualizuje wiedzę i umiejętności w zakresie nowoczesnych metod leczenia i pielęgnacji ran przewlekłych,
- współdziała w zespole interdyscyplinarnym w rozwiązywaniu dylematów etycznych.

Metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, omawianie przypadków klinicznych, dyskusja dydaktyczna, warsztaty/ćwiczenia.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

- 100% obecność na zajęciach teoretycznych i praktycznych,
- test jednokrotnego wyboru – zaliczenie 70% trafnych odpowiedzi

Treści merytoryczne przedmiotu

Wykłady:

1. *Kliniczne aspekty powstawania ran przewlekłych – 1 godzina.*
2. *Fizjologia i patofizjologia procesu gojenia ran – 1 godzina.*
3. *Leczenie ran przewlekłych – 2 godziny:*
  - a) *strategia TIME,*
  - b) *wykorzystywanie opatrunków nowej generacji,*
  - c) *wspomaganie leczenia ran,*
  - d) *preparaty stosowane w leczeniu ran przewlekłych.*
4. *Leczenie ogólnoustrojowe ran przewlekłych – 1 godzina.*

Zajęcia praktyczne – pracownia umiejętności pielęgniarskich, oddział chirurgiczny/ sala opatrunkowa – 5 godzin.

1. *Określenie metod leczenia ran przewlekłych.*
2. *Określenie celu i rodzaju zastosowanego opatrunku specjalistycznego*

Wykaz obowiązującej do zaliczenia przed

Szewczyk M.T., Jawień A.: Leczenie ran przewlekłych. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.

2. Walewska E., Ścisło L.: Procedury pielęgniarskie w chirurgii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.

3. Arendt J., Waniczek D.: Gojenie ran . Przegląd Piśmiennictwa Chirurgicznego, Warszawa 2008.

4. Grey J.E., Harding K. G., Strużyna J.: Leczenie ran w praktyce. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.

5. Rybak Z.: Nowoczesne materiały stosowane w leczeniu ran. Medycyna praktyczna – Chirurgia 2010.

6. Szewczyk M. T., Mościcka P., Cwajda – Białasik J.: Rany przewlekłe – postępowanie pielęgniarsko -lecnicze według strategii TIME. Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne 2010.

Syllabus

Nazwa jednostki: WYDZIAŁ LEKARSKI I NAUK O ZDROWIU

Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Kierunek: Pielęgniarstwo Nowa jakość kierunku pielęgniarstwo -
Program Rozwojowy Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego

Koordynator merytoryczny programu: mgr Fik Elżbieta, mgr Małgorzata Głowacka-
Woźny

Nazwa przedmiotu: Edukacja w cukrzycy

Czas trwania : 5 h wykład 5 h zajęcia praktyczne w szpitalu

Typ studiów: licencjackie

Liczba grup: 16 grup

Miejsce realizacji projektu : sala wykładowa, pokój edukacyjny, poradnia/ oddział diabetologiczny.

Środki dydaktyczne: sprzęt multimedialny, tablice, pisaki, schematy, modele, szablony, ulotki, tabele wymienników pokarmowych, glukometry, peny, waga spożywcza, przyrządy do badania stopy cukrzycowej (monofilament, Tip Therm, igła Neurotips, kamerton).

Cele przedmiotu:

- Przygotowanie studentów do sprawowania profesjonalnej opieki nad pacjentem z cukrzycą i jego rodziną.
- Dostarczenie w oparciu o efekty kształcenia profesjonalnej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, do prowadzenia edukacji terapeutycznej mającej na celu poprawę jakości życia osoby chorej na cukrzycę.
- Przygotowanie absolwentów do samokształcenia i kierowania własnym życiem zawodowym.

Zamierzone efekty kształcenia:

WIEDZA: *Sluchacz, który zaliczył przedmiot:*

- posiada specjalistyczną wiedzę w zakresie edukacji pacjenta z cukrzycą
- zna regulacje prawne i normy etyczne odnoszące się do wykonywania specjalistycznych świadczeń zdrowotnych

- posiada wiedzę do koordynowania działań związanych z prowadzeniem edukacji terapeutycznej celem uzyskania przez pacjenta normoglikemii, przy zminimalizowanym ryzyku hipoglikemii oraz poprawie jakości życia
- posiada specjalistyczną wiedzę w zakresie doboru właściwych metod, form i środków dydaktycznych w prowadzeniu edukacji terapeutycznej chorych na cukrzycę i ich rodzin
- analizuje dane epidemiologiczne dotyczące cukrzycy
- przedstawia etiologiczną klasyfikację cukrzycy
- wymienia kryteria rozpoznawania cukrzycy i stanów przedcukrzycowych
- różnicuje objawy cukrzycy
- przedstawia wartości docelowe leczenia cukrzycy
- ocenia możliwości zastosowania poszczególnych modeli edukacji zdrowotnej w kształtowaniu postaw prozdrowotnych u chorych na cukrzycę i ich rodzin
- omawia podstawowe zasady żywienia w cukrzycy, uwzględniając skład posiłków, indeks i ładunek glikemiczny, wymienniki węglowodanowe, białkowo-tłuszczowe oraz kaloryczność posiłków
- charakteryzuje różne modele insulinoterapii za pomocą penów i osobistej pompy insulinowej;
- omawia zasady ustalania zapotrzebowania na insulinę
- charakteryzuje doustne preparaty hipoglikemizujące i antyhiperglikemiczne
- różnicuje ostre i przewlekłe powikłania cukrzycy
- omawia profilaktykę schorzeń stóp i paznokci
- omawia czynniki wpływające na „chwiejny” przebieg cukrzycy
- wyjaśnia przyczyny otyłości
- przedstawia konsekwencje zdrowotne otyłości oraz korzyści wynikające z normalizacji masy ciała
- omawia problem otyłości w Polsce
- analizuje sposoby normalizacji masy ciała
- przedstawia zasady przygotowania do zabiegu operacyjnego chorego na cukrzycę
- analizuje wpływ osobowości chorych na odbiór działań edukacyjnych
- klasyfikuje czynniki obiektywne i subiektywne wpływające na jakość życia chorych na cukrzycę

- określa czynniki wpływające na koszty pośrednie i bezpośrednie leczenia cukrzycy
- omawia strukturę organizacyjną opieki nad pacjentem z cukrzycą i wskaźniki oceny jakości opieki diabetologicznej
- przedstawia społeczne konsekwencje cukrzycy
- przedstawia możliwości doskonalenia zawodowego pielęgniarek w zakresie sprawowania opieki diabetologicznej
- określa uwarunkowania edukacji terapeutycznej
  - różnicuje programy edukacji formalnej i nieformalnej
  - wskazuje cele i znaczenie edukacji na każdym etapie rozwoju choroby i wobec grup ryzyka cukrzycy w stosunku do dzieci, młodzieży, osób dorosłych, rodzin i opiekunów

UMIEJĘTNOŚCI: *sluchacz, który zaliczył przedmiot:*

- realizuje zadania edukacyjnej wobec pacjentów z cukrzycą pediatrycznych, dorosłych i kobiet w ciąży
- korzysta z aktualnej wiedzy dla zapewnienia wysokiego poziomu edukacji terapeutycznej
- opracowuje strukturę programową oraz wdraża program edukacji chorego na cukrzycę i jego rodziny
- udziela samodzielnie określonych świadczeń edukacyjnych wobec chorego na cukrzycę i jego rodziny, wykorzystując specjalistyczne zaawansowane umiejętności w zakresie metodyki edukacji dzieci oraz dorosłych chorych na cukrzycę oraz ich rodzin
- ocenia i monitoruje wiedzę, motywację, możliwości oraz warunki pacjenta i jego rodziny w zakresie samoopieki,
- doradza członkom zespołu wielodyscyplinarnego w opiece nad pacjentem diabetologicznym
- planuje działania profilaktyczne w celu ograniczania środowiskowych czynników ryzyka cukrzycy
- motywuje do radzenia sobie z chorobą i współpracy w procesie leczenia
- stosuje werbalne i pozawerbalne metody komunikacji z chorym na cukrzycę
- uczy chorego i jego rodzinę (opiekunów) oznaczać stężenie glukozy we krwi, ciał ketonowych we krwi i w moczu
- przygotowuje chorego i jego rodzinę do skutecznej samokontroli i samo opieki
- prowadzi edukację chorego w zakresie zapobiegania przewlekłym powikłaniom cukrzycy
- przygotowuje pacjenta do samodzielnej pielęgnacji stóp w warunkach domowych

- określa należną masę ciała i proponuje metody jej osiągnięcia
- udziela informacji o możliwości skorzystania z pomocy specjalistów (psycholog, psychiatra) u osób z problemami psychicznymi
- wspomaga rodzinę chorego we wszystkich działaniach związanych z samokontrolą i samoopieką w cukrzycy

KOMPETENCJE/POSTAWY: *sluchacz, który zaliczył przedmiot:*

- szanuje godność i autonomię pacjenta bez względu na jego wiek, płeć, niepełnosprawność, orientację seksualną oraz pochodzenie narodowe i etniczne;
- kieruje się zasadami etycznymi i szanuje prawa pacjenta;
- współpracuje z chorym, jego rodziną i członkami zespołu wielodyscyplinarnego w przygotowaniu oraz prowadzeniu edukacji terapeutycznej;
- ponosi odpowiedzialność za przygotowanie programu edukacyjnego;
- krytycznie analizuje własne kompetencje w zakresie edukacji terapeutycznej
- stale aktualizuje wiedzę i umiejętności w zakresie nowoczesnych metod edukacji chorego na cukrzycę.

Metody dydaktyczne:

Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja dydaktyczna, warsztaty/ ćwiczenia, dyskusja, inscenizacja, omawianie przypadków klinicznych.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

- 100 % obecność na zajęciach praktycznych w szpitalu
- Przygotowanie projektu edukacji zdrowotnej i terapeutycznej chorego z cukrzycą wg wybranego modelu edukacji
- Test jednokrotnego wyboru - zaliczony na 60% punktów

Treści merytoryczne przedmiotu:

Wykłady:

1. Epidemiologia i podstawy kliniczne cukrzycy, społeczny problem cukrzycy – 1 godzina

2. Psychologiczne i organizacyjne aspekty cukrzycy – 1 godzina
3. Edukacja zdrowotna i terapeutyczna oraz zasady komunikowania się z pacjentem i jego rodziną – 1 godzina
4. Obszary edukacji zdrowotnej i terapeutycznej w cukrzycy – 2 godziny
  - a) Leczenie cukrzycy
  - b) Samokontrola w cukrzycy
  - c) Powikłania cukrzycy
  - d) Profilaktyka i leczenie stopy cukrzycowej
  - e) Problem nadwagi i otyłości
  - f) Cukrzyca u osób w wieku podeszłym.
5. Zajęcia praktyczne w poradni/oddziale diabetologicznym - 5 godzin
  - a) Ustalenie diagnozy w zakresie możliwości samoopieki i samopielegnacji pacjenta i jego rodziny/opiekunów
  - b) Określenie we współpracy z pacjentem celów leczenia cukrzycy
  - c) Przeprowadzenie edukacji pacjenta w zakresie dokonywania pomiaru glikemii, przygotowania do samoopieki i samokontroli w cukrzycy
  - d) Przeprowadzenie edukacji pacjenta w zakresie podawania insuliny penem w iniekcji podskórnej
  - e) Określenie zapotrzebowania energetycznego, zapotrzebowania na wymienniki węglowodanowe i białkowo-tłuszczowe oraz ustalenie diety na podstawie obowiązujących w tym zakresie wytycznych Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego
  - f) Przeprowadzenie edukacji pacjenta w zakresie prawidłowej pielęgnacji stóp oraz profilaktyki stopy cukrzycowej
  - g) Edukacja pacjenta w zakresie profilaktyki ostrych powikłań cukrzycy
  - h) Edukacja pacjenta w zakresie późnych powikłań cukrzycy

Wykaz obowiązującej do zaliczenia przedmiotu

1. Czupryniak L.: Diabetologia – Kompendium. Wyd. Termedia, Poznań 2014
2. Polskie Towarzystwo Diabetologiczne. Zalecenia kliniczne dotyczące postępowania u chorych na cukrzycę 2016r „Diabetologia Kliniczna” 2016 t. 5, Supl.A.

3. Szewczyk A. (red.): Pielęgniarstwo diabetologiczne. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
4. Tatoń J., Czech A., Bernas M.: Diabetologia kliniczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008
5. Levy D. (red. nauk. Karnafel W.): Praktyczna opieka diabetologiczna. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2013
6. Sierakowska M., Wrońska I.: Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarstwa. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
7. Tatoń J., Czech A.: Zwyciężyć cukrzycę. Podręcznik aktywnej samoopieki i samokontroli cukrzycy dla pacjentów i ich rodzin. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2011
8. Szopiński P., Kasprowicz M., Krakowiecki A. (red. nauk. Karnafel W.): Zespół stopy cukrzycowej. Patogeneza, diagnostyka, klinika, leczenie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2014
9. Tatoń J., Czech A., Idaszek D.: Żywnienie w cukrzycy. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010